

ПРЕС КЛИПИНГ

13. новембар 2012.

НАСЛОВИ

- Пилоти подржавају реструктуирање "Јата";(стр.2)
- Србију неће задесити грчки сценарио;(стр.3)
- У Србији се исплати више пензија него плата;(стр.3)
- Раднике шаљу с одмора на одмор;(стр.4)
- Мали акционари Југоремедије добили одсудну битку;(стр.5)
- Запошљавање најважнија карика;(стр.8)
- ММФ: Минус опет препрека;(стр.10)
- Држава исплаћује преварене;(стр.11)
- Празнују само богати;(стр.12)

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/352592/Piloti-podrzavaju-restruktuiranje-Jata>

Пилоти подржавају реструктуирање "Јата"

Бета

Самостални синдикат саобраћајних пилота Србије негодовао је данас зато што је неким страним компанијама одобрен већи број полетања из Београда него "Јату" и апеловао на Владу Србије да хитно зауставе "предају тржишта" и да смени одговорне.

Синдикат пилота наводи да снажно подржава напоре Владе Србије да "Јат ервејз" кроз реструктуирање уведу у развојни програм како би на тржишту Србије обезбедили најмање 50 одсто путника.

Синдикат, међутим, упозорава, да прелазни период поједине компаније покушавају да злоупотребе кроз бесправна одобрења за летење.

Пилоти сматрају да су за то одговорни појединци из Директората за цивилну ваздушну пловидбу и Министарства саобраћаја.

- Компанија "Туркиш Ерлајнс" добила је одобрење за дупло већи број летова за Београд него што ЈАТ има за Истанбул што је противно међународним правилима. Мађарска компанија "Виз Ер" добила је право да лети из Београда иако то исто право нема "Јат" из Будимпеште - наводи се у саопштењу.

Пилоти истичу да правила која важе за српске компаније у свету морају важити и за стране компаније у Србији и истичу да се они у складу са међународним споразумима боре да тржиште Србије не препусте страним компанијама.

Министар саобраћаја Милутин Мркоњић недавно је рекао да ће Национална авио-компанија "Јат ервејз" бити ослобођена дугова како би лакше привукла стратешког партнера, најављујући формирање новог "Јата".

Србију неће задесити грчки сценарио

Србија је на добром путу заустављања раста јавног дуга и оживљавања привреде и неће је задесити „грчки сценарио”, изјавио је државни секретар у Министарству финансија и привреде Александар Љубић.

Он је у интервјуу агенцији Бета рекао да мере које је донело Министарство финансија и привреде Србије воде ка заустављању раста јавног дуга и оживљавању привреде. „Министарство финансија и привреде је способно да тај процес спроведе од почетка до краја. Ми смо сигурни да Србију неће задесити 'грчки сценарио' и да смо, након мера које смо представили, на добром путу оживљавања српске привреде, односно заустављања раста јавног дуга”, рекао је Љубић.

Према његовим речима, раст јавног дуга се не може зауставити у једном дану или једној години, али ће се Министарство константно борити да у наредним годинама тај јавни дуг сведе у прихватљиве оквире. „Кад имате кризу, кад имате дефицит буџета од седам одсто, када имате раст јавног дуга који је достигао 60 одсто БДП, то не можете прикочити у једној години”, рекао је државни секретар Министарства финансија и привреде Србије.

Љубић је подсетио да је планирано да се у наредној години дефицит буџета спусти са 7,2 одсто на 3,6 одсто, односно да се дефицит преполови.

Према пројекцијама, дефицит буџета Србије би требало да буде смањен на 1,9 у 2014, односно 0,9 одсто у 2015, рекао је он.

Љубић је казао да се субвенционисање камата на кредите привреди показало као успешно и најавио да ће тај програм Министарства финансија и привреде бити настављен у 2013. години.

Он је навео да су до сада банке одобриле привреди близу 900 милиона евра кредита са субвенционисаном каматом, за шта је држава издвојила 1,3 милијарде динара у овој години.

У Србији се исплати више пензија него плата

У Србији још увек има више запослених него пензионера, али се разлика између те две цифре све више смањује. Уколико се настави тренд раста стопе

незапослености, врло брзо би се могло десити да постанемо земља у којој има више пензионера од оних који раде.

Међутим, од пре неколико месеци смо постали економија у којој има више пензионера него оних који примају плату. Наиме, велики број оних који су у Србији формално запослени ради али не прима плату. Проблем је у томе што би пензиони фонд требало да се пуни из зарада запослених.

Тренутно је у Србији, према подацима Републичког завода за статистику за јул ове године, 1.729.000 запослених радника. С друге стране, подаци Фонда за пензијско-инвалидско осигурање показују да пензију прима 1.639.000 најстаријих суграђана. Ипак, ситуација је заправо још гора с обзиром да према неким проценама можда и сто хиљада запослених ради а за то не добија никакву зараду. Ствар је још тежа када се зна да тек око 18 одсто домаћих послодаваца на време исплаћује зараде својим запосленима, док код осталих плате касне од неколико недеља до неколико месеци, па и много дуже...

В. Чворков

Опширније у нашем штампаном издању.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/radnike-salju-s-odmora-na-odmor>

Раднике шаљу с одмора на одмор

Запослени у Фабрици синтетичког каучука (ФСК) у Елемиру, која послује у оквиру панчевачке компаније “ХИП – Петрохемија” у реструктурирању, још увек нису у производним погонима, одакле су, силом прилика, изашли пре два и по месеца.

Они су, заједно с осталим радницима “Петрохемије” који не учествују у одржавању, односно обезбеђењу функционалног минимума фабрике у застоју, од 1. септембра упућени на плаћено одсуство.

Пошто Министарство рада и социјалне политике, како се незванично спомиње, није одобрило захтев из Панчева да се запосленима у тој компанији плаћено одсуство продужи и преко 45 радних дана у току ове календарске године, овде се сналазе како знају и умеју. По истеку плаћеног одсуства, радници елемирске Фабрике синтетичког каучука за чијим ангажовањем не постоји потреба до уласка у пуни радни режим упућују се на редовни годишњи одмор. Они који су га већ искористили долазе на посао и раде на припреми фабрике за старт производње.

– Обнављање производње у елемирској каучукари треба очекивати тек у децембру – изјавио је зрењанинским новинарима генерални директор “Петрохемије” у реструктурирању Милан Теофиловић, и објаснио да због акцизе која од 1. октобра мора да се плати држави, између осталог и на Ц-4 фракцију, која се у Елемиру користи као сировина, производња у “Петрохемији” покушљује 4,5 милијарде динара годишње.

Тај нови издатак, казао је Теофиловић, панчевачка компанија не може да поднесе јер већ послује с великим губитком. Зато овде чекају на измену Закона о акцизама, што је најављено за крај новембра, па тек онда планирају да покрену погоне у Фабрици синтетичког каучука, без обзира на то што петрохемијски гигант из Панчева на залихама има 2.000 тона Ц-4 фракције из Турске. У фабрици додају да је увоз сировине потребне за производњу у ФСК-у неминован, пошто етиленско постројење у “Петрохемији”, где се производила Ц-4 фракција, није у функцији.

“ХИП – Петрохемија” у реструктурирању је највећи произвођач петрохемијских производа у Србији и значајна компанија хемијске индустрије Југоисточне Европе. Седиште компаније је у Панчеву, а производна постројења заузимају 241 хектар у индустријској зони Панчева, у Елемиру код Зрењанина и Црепаји код Панчева.

Ж. Балабан

Колике су уштеде

Занимљиво је да фонд зарада за “Петрохемију” износи 195 милиона динара месечно када су сви радници на послу, а 50 милиона мање када су запослени на плаћеном одсуству. Што се тиче Фабрике синтетичког каучука, фонд зарада је 35 милиона динара када су погони уполсени, односно 27 милиона када су радници на плаћеном одсуству.

ПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД

http://www.pregled.rs/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=1040:Mali-akcionari-Jugoremedije-dobili-odsudnu-bitku&catid=8&Itemid=119

Мали акционари Југоремедије добили одсудну битку

Агенција за приватизацију је 10. септембра 2002. године на аукцији продала 41,93 одсто акција из државног портфеља зрењанинске фабрике лекова Југоремедија. То је једини случај у којем је агенција искористила законско овлашћење да прода акције на аукцији, заобилазећи берзу. Агенција је за најповољнијег понуђача изабрала фирму Јака 80 из Радовиша, Македонија, чији је већински власник Јовица Стефановић Нини, који је у том тренутку био на Интерполовој потерници. Међутим, како је реч о продаји акција, купопродајни уговор и уговор о инвестиционом улагању закључили су Акцијски фонд и македонска Јака 80.

Купац се обавезао да плати купопродајну цену у року од пет дана, да у Југоремедију, у наредних 30 месеци инвестира 360 милиона динара, те да инвестиције морају бити извршене у готовом новцу или у другим материјалним средствима у виду потпуно плаћене докапитализације. Апотекари постају баштовани Иако после куповине није положила банкарску гаранцију Јака од Акцијског фонда добија предузеће на управљање, поставља своје пословодство и обезбеђење. У почетку, сарадња једних и других акционара је добра, радници-акционари прихватају продају акција Јаки као добар пословни потез, имају поверење и у органе Владе и у новог сувласника. Проблеми крећу оног тренутка када Јака, као власник највећег појединачног пакета акција, почиње да нарушава права малих акционара. Скупштине се заказују без стварања услова да и други, мањински акционари учествују, уз претње онима који прикупљају заступничке изјаве да ће добити отказ. Најдрастичније Јака крши права малих акционара када уместо докапитализације на коју се обавезала уговором, врши конверзију дуга у акције. Из документације о раду Скупштине у овом периоду, претњи акционарима, промена у руководећем кадру, кад се уместо стручности и великог искуства у производњи лекова фаворизује послушност руководству које је поставио Јовица Стефановић, јасно је да онај ко

купи највећи појединачни пакет акција фактички постаје једини власник. Остали власници-акционари, који су при том радници, претњама, отказима, преварама бивају обесправљени, врло несигурни и за своје акције и за радно место. После превара, шиканирања и драстичног угрожавања права акционара, од избацавања из фабрике до држања у заточеништву под приватном војском другог власника у згради фабрике чији су сувласници искусни фармацеути су у последње време распоређивани у баштоване и чистаче круга - истиче се у извештају савета за борбу против корупције и додаје да је Јака, управљајући Југоремедијом преко пословодства које је она поставила, уочи спорне докапитализације непотребно задуживала Југоремедију код Јаке, набављајући велике количине сировине за лек визирен, који има јако слабу прођу на тржишту. Јака 80 већински власник Одлуку о докапитализацији конверзијом дуга није донела Скупштина акционара. Све то није спречила пословодство Југоремедије да потпише уговор о конверзији дуга са Јаком, и спроведе одлуку о посебној емисији акција по основу конверзије дуга у акције – условно повећање основног капитала. На основу ове документације Трговински суд у Зрењанину уписао је Јаку 80 као власника 61,02 одсто капитала. Представник малих акционара Здравко Деурић у јуну 2004. године подноси Трговинском суду у Зрењанину иницијативу за брисање неоснованог уписа у судски регистар по службеној дужности. Деурић подноси и доказе да Скупштина на којој је донета одлука о докапитализацији, није одржана. Трговински суд у Зрењанину и Виши трговински суд у Београду одбацују Деурићеву иницијативу због формалних недостатака. Уместо да малим акционарима остави рок да отклоне формалне недостатке, суд одбацује њихов предлог. Мали акционари потом подносе Врховном суду захтев за ревизију поступка. Улога Акцијског фонда Јака 80 је тужила Акцијски фонд за раскид уговора о инвестирању и поништење клаузуле о давању банкарске гаранције пред Трговинским судом у Београду. Збуњују и подаци које након извршене докапитализације у поднеску упућеном Акцијском фонду и свим релевантним државним органима, износи овлашћени представник Јаке 80 београдски Смарт инвест, који наводе да докапитализација није могла да буде извршена кривицом Акцијског фонда, јер Јака као мањински акционар није могао да донесе двотрећинску одлуку о докапитализацији и ту околност наводи као разлог ништавости уговора који је потписан Акцијски фонд од почетка нема никаквих примедби на реализацију, прихвата потписивање уговора не захтевајући банкарску гаранцију, чиме мења услове продаје из аукције и одредбе основног уговора. У поступку контроле поштовања утврђује да је све у најбољем реду. После 24 месеца од продаје, што је крајњи рок у којем је купац био обавезан да инвестира 180 милиона динара и положи банкарску гаранцију за следећих 180 милиона није још увек била положена ни прва банкарска гаранција нити је инвестирано у складу са уговором. Упорност се исплатила. На веома упорне захтеве малих акционара да се изврши надзор и заштите због кршења уговора, после годину дана реагује Министарство за привреду и налаже Акцијском фонду да покрене поступке за раскид оба уговора закључена са Јаком 80. Надзор приватизације Југоремедије извршио је и Одбор за приватизацију Скупштине Србије, који је прихватио информацију и образложења представника Министарства за привреду да је извршен надзор над радом Акцијског фонда и да му је наложено покретање поступака за раскид уговора. Акцијски фонд месецима не подноси тужбу за раскид уговора, с образложењем да им Министарство за привреду и Министарство финансија нису обезбедили средства за покретање поступка пред Спољнотрговинском арбитражом Привредне коморе. Уговором о продаји акција уговорена је надлежност Спољнотрговинске арбитраже, али сада уговорне обавезе не поштују органи владе, односно министарства. То јасно говори другим учесницима у поступку приватизације да Влада не поштује уговоре које је потписала, да се уговори могу кршити без последица. Ово је један од момената који утичу на могућу корупцију у поступку приватизације. Влада је одговорна да уговори буду засновани на закону и израз сагласности воља, а не приступа (да се формално прихвати много обавеза које се могу изиграти да би се једна, очекивана, а не изричито

уговорена остварила), али је одговорна и да се уговори поштују пише Савет за борбу против корупције. Сумња до сумње По изјави акционара и према записнику о саслушању Емилије Михаиловић, заменице председника Скупштине акционара у истражном поступку, која се позива на изјаву тадашњег директора, предузеће је пре приватизације на залихама имало око 11,5 милиона евра и то није ушло у биланс. Чињеница је да су купац, али и други учесници у аукцији, нудили цену више пута већу од почетне, говори да аукцијска документација није била добро припремљена, односно указује на могућност да су потенцијални купци дошли до информација које се нису налазиле у аукцијској документацији, сматра савет. У дописима Јаке 80 се истиче да су са Акцијским фондом договорили да не дају банкарску гаранцију. У списима Акцијског фонда постоји допис Јаке којим тражи да не даје банкарску гаранцију, јер им је то скупо, али се свакако обавезују на инвестицију. Нема одговора друге стране, али је уговор потписан без банкарске гаранције. На овај начин, све одредбе уговора које се односе на овлашћења Акцијског фонда да предузме мере уколико купац не поштује услове куповине су неприменљиве. Најчудније је што ни Акцијски фонд ни Министарство за привреду не извршавају решење донето у поступку надзора и по препоруци Скупштинског одбора за приватизацију. Занимљиво је да је Савет за борбу против корупције предао Управи за спречавање прања новца одговарајућу документацију. Није небитан ни податак да је стизало упозорење и Државне комисије за борбу против корупције Републике Македоније. Исте информације су пренели и Управи за спречавање прања новца. Интервенција полиције - Ко је овластио интервентне јединице из Београда, под командом генерала Миљивоја Миркова, да се мешају у сукоб између два власника и да 19. августа после поноћи приводе на информативне разговоре челнике Штрајкачког одбора и Удружења малих акционара Југоремедије? Уместо да обезбеђује ред, а спор између власника препусти суду, полиција и жандармерија, уз приватно обезбеђење, ставила се на страну једног од власника, Јаке 80. Прогласили су штрајк радника-акционара у кругу своје фабрике јавним окупљањем, које су затим забранили, кршећи на тај начин и Закон о штрајку и власничка права малих акционара Југоремедије . Из ове приватизације се најдрастичније може видети одсуство заштите малих акционара у Србији. Њих Влада, у недостатку јасног става на којим принципима мора почивати процес приватизације да би био законит и успешан, у поступку који је крајње угрожен неодговорношћу и корупцијом, жртвује, односећи се према њима као да уопште нису власници акција. Развој тржишне привреде који не даје јасне и за све власнике приватне својине исте гаранте заштите, води у сукобе и радикализацију - пита у извештају Савет за борбу против корупције. Купопродајни и уговор о инвестирању раскинути су 21. јануара 2007. године, малим акционарима је враћено 58 одсто власништва, а држави 42 одсто. У априлу су мањински акционари Луксол фармације и Панфарме предали тужбу републичком јавном правобраниоцу и затражили накнаду штете у износу од 111,15 милиона евра коју су они, као власници са уделом у тој фабрици лекова, претрпели услед спорне приватизације. Тендер за продају 92,87 одсто капитала Југоремедије расписан је у фебруару 2011, али се није се јавио ниједан купац. @АНТРОФИЛЕ: Ко је Јака 80? Јака 80 из Радовишта, Македонија, основана је 1980. године и произвођач је фармацеутских, козметичких и дијететских производа. Има филијале у Хрватској и Русији. Фирма око 60 одсто производње пласира у Македонији, преостало у Србији, Хрватској, Словенији, Босни и Херцеговини, Русији, Белорусији, Украјини, Азербејџану, Јерменији и Летонији. Са трансформације друштвеног капитала у 1996, Јака 80 је постала акционарско друштво. Данас главни акционар компанија Нини Ниш, а 2002. власничка структура била је: обични акционари + Јовица Стефановић Нини- 51,97 одсто; ПИО фонд исплаћен од Демено трејда и Демено трејд из Никозије који је регистрован за менаџмент и има три запослена. Профит Јаке по завршном рачуну 2001. био је 1,86 милиона евра. Према ревидираном финансијском извештају за 2010. годину укупни нето пословни приход смањен је за 31 одсто на 292.348.474 денара у односу на 2009. годину. И остали резултати су у паду, па је

принос на капитал (нето приход / укупан капитал) смањен са 8,88 на 1,65 одсто, а нето профит са 27 на седам одсто. Запослено је 450 радника. @АНТРФИЛЕ: Нинијева империја И Јовица Стефановићу Нинију кренуло је добро тек после петог октобра 2000. и пада Милошевића. За веома кратко време успео је да се од газде мале нишке фирме Нини вине до власника пословне империје која данас броји више српских предузећа. Прво је купио државне акције зрењанинске фабрике лекова Југоремедија, да би после, без динара новог улога, стекао контролни пакет. Остаће забележено да је приликом такмичења за Југоремедију Стефановић победио словеначки Лек. Ипак, негативан рејтинг није му засметао да и даље пазари српске фирме. Нини има још Меделу, Луксол, Житопромет и Просвету Ниш, Ветпром Нови Сад, Срболек и Менту из Падеја. Према писању македонског листа Глобус, Стефановић у тој земљи поседује праву империју. Списак почиње са предузећем Јака 80, а скоро да нема краја. Стефановић је власник или сувласник Радо банке, Ветафарм трејда, Македонске банке, Жито Скопља, Маклека, Пелагоније, Тетекса, Охридске банке, фабрике Благој Горев, Силекс банке, битолског Фустеларко борец, Комерцијалне банке и кондиторске индустрије Европа. Овај лист наводи да Газда Нини, како је познат у Македонији, поседује капитал и у најмање дупло толико предузећа. (Глобус Скопље, Јужне вести Ниш). @АНТРФИЛЕ: Сва хапшења Нинија Стефановић се средином фебруара 2003. вратио у земљу и Ниш, пошто је пет година провео у принудном “егзилу”. Тада су укинута национална Интерполова потерница и решење о притвору, издати још 1998. године због тога што је побегао из земље, непосредно након две кривичне пријаве због привредног криминала. У време санкција на црно је, наводно, препродавао лекове словеначке фирме Крка приватним власницима апотека у Нишу. После афере с фабриком ДИН и хапшења Смиљка Костића, Јовица Стефановић, 1998. године, напустио је земљу. Међутим, 22. маја 2003. Јовица Стефановић - Нини поново је ухапшен сада у канцеларији своје компаније “Нини” у Нишу, одакле је одвезен за Београд, због сумње да је повезан са организованим криминалом, који полиција расветљава у оквиру акције Сабља. Убрзо је пуштен. Стефановић је поново хапшен новембра 2010. године због сумње да је оштетио Југоремедију за више од пет милиона евра, али и да је трансакцијама вредним преко милијарду динара додатно оштетио буџет Србије. У априлу ове године мањински акционари су Луксол фармације и Панфарме предали тужбу републичком јавном правобраниоцу и затражили накнаду штете у износу од 111,15 милиона евра коју су они, као власници са уделом у Ремедији, претрпели услед спорне приватизације. Фебруара прошле године Више тужилаштво у Београду одлучило је да му одузме и велики део имовине. (Тањуг, РТС, Б92, Јужне вести Ниш). Нинијеве фирме у Србији * Власнички удео у процентима; подаци из новембра 2010. Извор: Јужне вести Ниш, АПР, ЦРХОВ,

http://www.pregled.rs/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=1033:Zapo%C5%A1ljavanje-najva%C5%BEenija-karika&catid=11&Itemid=122

Запошљавање најважнија карика

Заједно за излазак из кризе је озбиљан сет мера и препорука Уједињених гранских синдиката Независност (УГСН) и Уније послодаваца Србије (УПС), израђених уз финансијску помоћ Европске комисије у оквиру пројекта Босмип 4 (Брингинг Бусинес Тоgetхер). Поред низа лоших финансијских показатеља о унутрашњим дуговима од око 15 милијарди евра и спољним задужењима од око 25 милијарди, аутори студије износе да је највећи социо-економски

проблем недовољна запосленост. Стопа запослености у априлу ове године износила је 34,3 одсто, што је 1,9 одсто мање него у априлу 2011.

године. Средином ове године било је запослено свега 1,67 милиона особа, док је број пензионера незнатно мањи 1,66 милиона. При томе треба рачунати на огромна издвајања буџета око 13 одсто за дотирање пензионог фонда који већ годинама није самоодржив. Следећа претња која проистиче из овога је криза обавезне здравствене заштите. Наиме, чак 55.000 привредних субјеката не плаћа доприносе за здравствено осигурање и порезе, тако да много радника нема здравствену заштиту. У Фонду здравственог осигурања је израчунато, да су по том основу, уплате здравству биле мање за чак 400 милиона евра, наводи се у платформи за реформе. Даље се каже да је стопа незапослености у августу нарасла на чак 25,5 одсто што је за 3,3 одсто више него у истом месецу прошле године и констатује да је незапосленост у сталном порасту имајући у виду депопулацију и старење становништва. Од индикативних података треба издвојити да је од почетка кризе без посла остало око 400.000 оних који су радили код приватника, а плате у том сектору су 40 одсто ниже него државне. Констатује се да је мерама економске политике могуће само делимично поправити стање јавних финансија и појединих слојева грађана, али се не назире бољитак у расту производње и запослености. Потписани социјални пакт сва три социјална партнера резултирао је разочарањем, што не значи да не треба да се успостави нови фронт социјалног дијалога од којег не треба одустати, поручују истраживачи. УГСН и УПС сугеришу предузимање сета економских мера усмерених на утврђивање развојних приоритета, растерећење привреде, подстицај извоза и санирање неформалне економије. Међу приоритетним правцима тражи се реформа тржишта рада и регулисање samozапосљавања, формирање кооператива, задругарства... Неопходно је хитно измештање здравствене заштите пензионера из Фонда ПИО, те пребацивање накнада за туђу негу и помоћ и накнада из инвалидског осигурања у систем социјалне заштите, као и спровођење низа резова у пензијском систему, сугерише се у платформи. Платформа је веома користан рецепт за социјални дијалог и постепено подизање привреде из блата кризе. Али је велико питање да ли ће он постати још једно мртво слово на папиру или ће се озбиљно прићи разматрању и усвајању целог или дела концепта, оцењује за Привредни преглед Бранислав Чанак, председник УГС Независност. @АНТРФИЛЕ: Грешка у линеарном опорезивању Укидање система линеарног опорезивања зарада једна је од најважнијих мера реформе пореског система, поручују Независност и УПС. Сугерише се подизање неопорезивог дела зараде на ниво минималне зараде, ослобађање од плаћања пореза и доприноса на регрес до износа минималне зараде и топли оброк до 6.000 динара. Предлаже се и плаћање ПДВ-а у тренутку наплате потраживања те подизање минималне основице за улазак у ПДВ на осам милиона динара. @АНТРФИЛЕ: Ђукић: Још три године кризе Рецензент заједничких мера за излазак из кризе професор Универзитета у Београду Ђорђе Ђукић рекао је да је Србија већ неколико година у кризи, а до краја ове године имаћемо за 70 одсто мањи БДП него 1989. године. Незапосленост, која је већ сада 27 одсто, имаће тенденцију раста, рекао је Ђукић на презентацији платформе и проценио да се ни 2013. године домаћа привреда неће извући из кризе, већ тек за наредне три године. Због тога Србији треба социјални дијалог између синдиката и послодаваца и консензус око плана одрживог развоја. @ЛЕГЕНДА: Највећи социо-економски проблем недовољна запосленост

ММФ: Минус опет препрека

Е. Е. Р.

У уторак почињу преговори Владе Србије са Мисијом Међународног монетарног фонда. Да ли је реално да се 2015. буџетски дефицит смањи на 1 одсто бруто домаћег производа?

МОГУЋА препрека у преговорима Владе Србије и Мисије Међународног монетарног фонда, а који почињу у уторак пленарном седницом, може бити план смањивања буџетског дефицита у наредним годинама - сазнају "Новости". - Наиме, према мишљењу експерата Фонда, Влада није баш потпуно реално проценила своје могућности да већ 2014. године сведе минус државе на 1,9 одсто бруто друштвеног производа, а 2015. године на свега један одсто БДП. Да подсетимо, ову годину ћемо завршити са буџетским дефицитом од 6,8 одсто БДП.

Међутим, уколико представници Владе наредних дана, у току преговора, "изнесу на сто" довољно аргумената којим би се оправдао наведени план, ММФ ће их, како сазнајемо и прихватити.

Према изворима "Новости", у Немањиној 11 верују да је план смањења трошкова и повећања прихода, а који би довели до нижег буџетског дефицита, крајње реалан. У наредном периоду ће се, како нам је речено, обезбедити да у обрачун буџета уђу и неки приходи који су, до сада, при формирању плана државне касе, били "невидљиви".

ПРВА ФАЗА Стални представник ММФ-а у Србији Богдан Лисоволик подсећа да ће мисија ММФ, коју предводи Зузана Мургасова, у уторак започети, али не и окончати разговоре о могућем новом аранжману те међународне финансијске институције са Србијом. - Ако буде постигнут довољан напредак, разговори о новом програму ће бити настављени током наредне посете мисије ММФ-а - тврди Лисоволик.

- ММФ је рестриктивна међународна финансијска институција која има своје шаблоне који се, пре свега, односе на потребу смањења јавне потрошње, односно буџетског дефицита и висине јавног дуга - каже др Дејан Јововић, стручњак за међународне финансије. - Фонд ће, пре свега, занимати тај економски аспект, а не развојна компонента. Очекујем да у првом кварталу наредне године постигнемо договор о стенодбај аранжману. То је важно, јер Србија њиме добија одговарајући кредибилитет у међународним размерама, односно у очима страних кредитора који посматрају све оно око чега се Фонд договори.

Професор Љубомир Маџар подсећа да ММФ има два општа услова, а то су смањење дефицита у буџету и ограничење даљег раста јавног дуга.

- Они су и раније на томе инсистирали, и то је заправо резултат многих других ствари које се раде у нашој економској политици - напомиње Маџар. - Поред тога, они ће вероватно ићи и нешто детаљније, и претпостављам да ће бити говора о платама у јавном сектору, које су знатно

веће од плата у приватном сектору. Могуће је да се отвори и питање субвенција, јер наша држава даје велики број различитих субвенција, од којих су многе економски потпуно неоправдане, и нема никаквих изгледа да из њих проистекну неки корисни привредни ефекти. Верујем да ће бити говора и о нашим локалним финансијама, које су се помало отеле контроли, и ту ће опет бити места инсистирању на ограничавању расхода, посебно на ограничавању експанзије запослености у локалним самоуправама.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.290.html:405711-Drzava-isplacuje-prevarene>

Држава исплаћује преварене

В. Ц. С.

Стразбур приморао Србију да почне да решава четири велика проблема. Највише дуговања предузећа радницима, за косовске пензије, ратне дневнице и стару девизну штедњу

ОДЛУКОМ Европског суда за људска права у Стразбуру, који налаже Србији и Словенији да реше проблем старе девизне штедње Инвестбанке и Љубљанске банке, заокружен је списак највећих мука са којима је Стразбур натерао нашу земљу да се суочи, после вишегодишњег гурања ових проблема под тепих.

По речима правног заступника Србије пред овим судом, др Славољуба Царића, Србија је од распада СФРЈ наследила четири велике групе проблема, које смо или већ почели или које ћемо ускоро морати да решимо.

- У првој групи су проблеми око дуговања друштвених предузећа из радних односа - каже Царић, за "Новости".

Реч је о радницима који су тужили бивше фирме (које су или приватизоване или отишле у стечај), због неисплаћених плата. Упркос правоснажним пресудама, они нису успели да наплате потраживања, због чега су се и обратили Стразбуру. Држава ће морати да исплати све раднике који су добили своје пропале фирме на суду.

НАЈВИШЕ ТУЖБИ ПО БРОЈУ СТАНОВНИКАУ овом тренутку пред Европским судом налази се око 10.000 представки против наше државе, по чему смо, у односу на број становника, на првом месту, а иначе на шестом, али са озбиљним претензијама да претекнемо Украјину, која је пета, а која има далеко више житеља него ми.

- Још се не зна колики је обим обавеза државе по овом основу, јер се Уредба Владе, по којој је требало то да се утврди, налази пред Уставним судом. Радници свакако могу да пријаве потраживања до краја године, а у току следеће биће донет програм мера за решавање овог проблема - каже Царић.

То не значи да ће до године сви оштећени бити и исплаћени, али ће у наредних неколико година сигурно доћи до новца. Највероватније на рате, као што се исплаћује стара девизна штедња. Реч је о милионским дуговима у еврима, а пред Стразбуром је око 4.000 представки на ту тему.

Другу велику групу проблема чине косовске пензије, које Србија мора да исплати после правоснажне пресуде у случају Грудих (брачни пар са Косова, с пребивалиштем у Новом Пазару, који је недавно добио спор против државе).

Реч је о дуговањима пензионерима и албанске, али и српске, и бошњачке националности, који су настали после успостављања међународног протектората на КиМ, када нашим органима, како тврде у Министарству рада и социјалне политике, није била доступна документација о овим пензионерима, али и када више није било никаквих уплата са Косова у српски Фонд ПИО. Европски суд је закључио да пензионери нису за то криви и да им је ускраћено право на имовину.

Процене су да је дуг државе по овом основу најмање милион евра, а питање ће највероватније бити решавано не само на домаћем терену већ и у склопу дијалога Београда и Приштине.

Трећа и четврта велика група проблема још нису крунисане правоснажним пресудама, али нам озбиљно висе над главом. Једно су одштете ратним резервистима, који су добили спор, али Србија још има могућност жалбе пред Великим већем.

И последњи проблем везан је за неисплаћивање старе девизне штедње, када су у питању банке са седиштем у једној републици, а експозитуром у другој. Пред Стразбуром је око 8.000 представки тог типа, махом против Србије и Словеније, где је суд првостепеном пресудом прошле недеље закључио да ове две државе дугују паре држављанима БиХ. Царић верује да би овај случај требало да размотри Велико веће, јер је, упркос томе што је седмочлано судско веће нашло да је реч о питању сукцесије, обавезало да исплату изврше само Словенија или Србија, закључивши да је новац "вероватно" ту завршио.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.290.html:405715-Praznuju-samo-bogati>

Празнују само богати

Б. СТЈЕЉА

Правила о раду за време државних празника поштују углавном велики послодавци. Око 500.000 радника у малим и средњим предузећима најчешће без предаха

Србија се по броју нерадних дана приближила просеку европских земаља, али је и даље веома далеко у начину на који се поштују права запослених, па тако и она у вези са радом у време државних празника. И док се у јавним предузећима и државним службама углавном не гази слово закона, прича је другачија у малим и средњим предузећима која упошљавају скоро пола милиона грађана.

У Министарству рада, запошљавања и социјалне политике кажу да већина послодаваца поштује "правила игре" јер је закон стриктан и веома јасан:

- Државни празници су нерадни дани, а сви који имају обавезу да раде, као што су запослени у хитној медицинској помоћи или комуналним службама, морају да добију 110 одсто увећану дневницу. Казне за послодавце који се овога не придржавају се крећу од 800.000 до милион динара.

ЈАПАНЦИ ДРЖЕ РЕКОРД Број нерадних дана на конто верских и државних празника у Европи се креће од пет (Холандија) до 14 (Шпанија). У Енглеској и Велсу их је осам, у Шкотској девет, а у Северној Ирској 10, исто колико их је и у Италији, Белгији, Данској и Луксембургу. Немци и Аустријанци имају по 13, а Грци 12 нерадних дана годишње. Јапанци су, са 20 нерадних дана, убедљиви рекордери.

А, колико се поштују правила проверава Инспекторат за рад. Тако су инспектори од почетка године до данас обавили 22.827 контрола и донели 880 решења због утврђених неправилности око исплате зарада, а коју чини и увећана зарада за рад на дан државног празника.

У Министарству рада сабирају и да Србија, увођењем новог празника - Дана примирја у Првом светском рату - и даље има мање нерадних дана од земаља у окружењу, као што су Хрватска у којој се празнује 14 дана, Словенија и Аустрија у којима се празнује по 13 дана.

И у Међународној организацији рада тврде да се котирамо око европског просека - и по броју слободних дана, али и по поштовању закона.

- У компанијама које су успешне, друштвено одговорне и послују легално, баш као и у државној управи и администрацији, државни празници се поштују готово без изузетка - каже Јован Протић из београдске канцеларије Међународне организације рада.

НАЈНИЖА ЦЕНА 4.000 ДИНАРА Најнижа дневница за просечног радника у Србији би у време празника морала да износи најмање 4.000 динара, али се она рачуна у односу на личну зараду. Закон прописује да се цена рада у време државних празника увећава за најмање 110 одсто, али да је колективним уговорима могуће одредити и већу повишицу.

- Чињеница је, међутим, да има и оних који ескивирају прописе, али то су углавном манири "ситнијих" предузетника, малих породичних радњи које се баве производњом, трговином и услугама... А најмање се закони поштују у фирмама које упошљавају раднике "на црно" и тренутно око 21 одсто запослених зарађује плату ван система па самим тим њихови послодавци не воде рачуна ни од другим правима, а камоли о раду у време празника.

Синдикалци, међутим, имају другачију слику о домаћим предузетницама за које кажу да су за копље иза европских јер чак 80 одсто "приватника" врда када је реч о правима радника, па тако и у организовању посла за време државних празника.

- То најчешће чине кроз обрачунске листе у којима се уопште не наводе дани у време празника, али ни минули рад, топли оброк, регрес... - сматра Душко Вуковић, потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије. - Зато све пријаве инспекцији шаљу синдикати, а у фирмама где их нема, радници ћуте и трпе.